བོདལྗོངསཁྲིམསལུགསཚགསཔར ཞིམཐུནསམཐོ ལོའིཟླ ཚེསམེ་ཏོག་རྫོང་ནི་བོད་ཀྱི་ཤར་ལྷོའི་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ལུང་ཤུར་དུ་་་་་་
གནས་པ་དང་ཆ་སྙོམས་ས་བབ་སྨི་1200ཟིན་ཞིང་།དགུན་ཁ་དྲོ་ལ་་་་་་་་་་་
དབྱར་ཁ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་།དུས་བཞིའི་དྲོ་གྲང་སྙོམས་ཁར་སྔོ་ཚལ་སྣ་་་་་་་་་་་
ཚོགས་འདེབས་པར་འཚམ་པས་སྔོ་ཚལ་འདེབས་འཛུགས་ལས་རིགས་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་ཡོད་པ་རེད།
2016ལོར།ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་རུ་ཁག་ཁག་་་བརྒྱད་པའི་མེ་ཏོག་རྫོང་གི་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང(གཤམ་དུ་ལས་དོན་་་་་་་་་་་་ཚོགས་ཆུང་ཞེས་བསྡུ་རྒྱུ)གིས་མེ་ཏོག་གི་ཟླ་10པ་ནས་སང་ལོའི་ཟླ་5པའི་་་་་བར་གྱི་ཞིང་དལ་ལེགས་ཆ་གང་ལེགས་སྤྱད་ཅིང་།མེ་ཏོག་གི་དགུན་དུས་་་ཀྱི་ལེགས་ཆའི་རང་བྱུང་ཆ་རྐྱེན་དང་མེ་ཏོག་གི་མང་པོ་མེད་པའི་ས་ཆའི་་་་་་ཐོན་ཁུངས་སྤྱད་དེ་འབྲས་ཞིང་དུ་སྔོ་ཚལ་བཏབ་པ་དང་ཆབས་ཅིགཔད་་ཁ་དང་སྤྲིན་སྨུག་སོགས་བཏབ་ནས་ཞིང་སྡེའི་ཡུལ་ལྗོངས་བཏོད་པས་མེ་་་་་ཏོག་གི་མང་པོ་མེད་པའི་རྨོ་ཞིང་སྤྱོད་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད།ལོ་ཕྱེད་འདེབས་འཛུགས་དང་ལོ་ཕྱེད་བེད་མེད་དུ་བསྐྱུར་བའི་ལོ་་་་་

རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་བ་རེད།
ཡར་སྟོངས་གྲོང་ཚོ་ནི་རྫོང་གྲོང་དུ་གནས་པས་འགྲིམ་འགྲུལ་སྟབས་་་་་བདེ་ལ་ས་ཁོངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་མངོན་གསལ་དོད་པ་དང་ཆབས་ཅིགམང་་ཚོགས་བསམ་བློ་གཏོང་མཁས་པས་རང་འགུལ་ངང་དབུལ་སྒྲོལ་ཕྱུག་་་་་་་་་་་འགྱུར་བྱེད་པའི་བརྩོན་སེམས་ཅུང་ཆེ་ཙམ་ཡོད།ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་་་་་་གིས་ཡར་སྟོངས་གྲོང་ཚོ་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཚོར་བྱས་ཏེ་གནས་ཀྱིས་ཁྱོན་ལ་སྣེ་་་ཁྲིད་ནས་ཐོན་ལས་གྲུབ་ཆ་ལེགས་སྒྲིག་མགྱོགས་པོ་བྱེད་པ་དང་།གནད་་་་སྨིན་དབུལ་སྐྱོར་དམིགས་ཚད་དུ་བྱེད་པ།ཟླ་10པ་ནས་སང་ལོའི་ཟླ་5 པའི་བར་གྱི་ཞིང་དལ་དང་རྫོང་གྲོང་གི་ས་ཁོངས་ལེགས་ཆར་བརྟེན་པ།ཞིང་པའི་ཆེད་ལས་མཉམ་ལས་ཁང་ལྟེ་བར་བྱེད་པ།མང་ཚོགས་སྔོ་ཚལ་་་་ཐོན་ལས་ལ་གཞོལ་བར་སྣེ་ཁྲིད།ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཞིང་པར་སྔོ་ཚལ་་་་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་ཁྲིད་སྟོན།འབྲས་ཞིང་དུ་སྔོ་ཚལ་་་་་་་་་་་་་་འདེབས་པར་འཕེལ་རྒྱས་འོས་འཚམ་གཏོང་བ།སྔོ་ཚལ་ཐོན་ལས་ལ་་་་་་་་་་བརྟེན་ཏེ་དབུལ་སྒྲོལ་ཕྱུག་འགྱུར་ལ་སྣེ་ཁྲིད་བཅས་བྱས་ནས་ཞིང་ལས་ཕན་འཕར་དང་།ཞིང་པར་འབབ་འཕར།ཞིང་ལས་རྒྱུན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས།གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད།
2016ལོའི་དགུན་ཁར་ཡར་སྟོངས་གྲོང་ཚོས་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་་་་་་་་རོགས་རམ་འོག་འབྲས་ཞིང་དུ་སྔོ་ཚལ་འདེབས་སྟངས་འཚོལ་ཞིབ་དང་་་་་་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས།དུད་ཚང་54ཡི་ཞིང་འབྲོག་པ་ཞུགས་པའི་ནང་་་་དབུལ་སྐྱོར་དུད་ཚང་18ཡོད་པ་རེད།ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་50ལྷག་་་་་་གིས་སྔོ་ཚལ་འདེབས་པའི་ལག་རྩལ་གསར་པ་ཤེས་པ་མ་ཟད།སྔོ་ཚལ་་་་་་་་འདེབས་མཁན་དུད་ཚང་54ལ་ཆ་སྙོམས་དུད་ཚང་རེར་ཡོང་འབབ་སྒོར་་་་ 4000ལྷག་ཙམ་འཕར་ནས་2016ལོར་དབུལ་སྐྱོར་དུད་ཚང་14ཐད་་་་་་་་

ཀར་དབུལ་སྒྲོལ་ཐུབ་སྟེ་ཐོག་མའི་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་ཐོན་པ་རེད། 2017ལོའི་དགུན་ཁར་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་ 4ཡི་སྲིད་འཛིན་གྲོང་ཚོ་13ལ་སྔོ་ཚལ་གྱི་ས་བོན་སྣ་ཁ་25དང་སྤྱི་རྒྱ་650 ལྷག་ཙམ་སྤྲད་པར་སྒོར་ཁྲི་6ལྷག་རི་བ་དང་།འདེབས་ཁྱོན་མུའུ་1500 ཟིན་ནས་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་གྲོག་རོང་ཆེ་མོའི་དགུན་འདེབས་སྔོ་ཚལ་་་་་དང་པད་ཁའི་མེ་ཏོག་རྟེན་གཞི་བཏོད་པ་རེད།དཔེ་སྟོན་ས་ཚིགས་གྲོ་མོ་་་གྲོང་ཚོས་སྔོ་ཚལ་རྟེན་གཞིར་སྔར་ཡོད་ཀྱི་མུའུ་54ཡི་ཁར་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་་་་་་མུའུ་300ཟིན་པའི་ནང་ནས་ཆིའུ་ཙི་དང་།ལ་ཕུག་དམར་པོ།ཆུར་ཚལ་་་སོགས་སྔོ་ཚལ་སྣ་ཁ་15བཏབ་པར་ཁྱོན་མུའུ་150ཟིན་པ་དང་པད་ཁ་་་་་་་་མུའུ་150བཏབ་པ་རེད།ཁྱོན་དུད་ཚང་60ལྷག་ཙམ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་་ཚོགས་ཞུགས་པ་དང་དུད་ཚང་རེར་ཆ་སྙོམས་ཡོང་འབབ་སྒོར་5000ལྷག་་ཙམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་ཡོང་འབབ་མཐོ་ཤོས་སྒོར་ཁྲི་1.5ཙམ་ཡང་ཟིན་་་་་་་་་ཡོད།
2018ལོར།ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གིས་གྲོ་མོ་གྲོང་ཚོའི་2017ལོའི་་་་དགུན་འདེབས་སྔོ་ཚལ་འཇོན་ཐང་ཅན་ལ་བྱ་དགའ་སྤྲད་པ་མ་ཟད།མེ་་་་ཏོག་གྲོང་རྡལ་དང་གྲོ་མོ་གྲོང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པ་ཁག་གཅིག་དང་སྔོ་ཚལ་་་་་་་འདེབས་མཁན་དུད་ཚང་གི་འཐུས་མི་ཧྲན་ཏུང་ཧྲོའུ་ཀོང་སོགས་ས་ཆར་་་་་བསྐྱོད་ནས་སྔོ་ཚལ་ཐོན་ལས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ལྟ་སྐོར་དང་སློབ་སྦྱོང་ལ་་་་་་་མངགས་ཏེ།མང་ཚོགས་ཀྱི་སྔོ་ཚལ་འདེབས་པའི་ཧུར་བརྩོན་སྔར་བས་ཆེ་་རུ་བཏང་བ་རེད།
（བདེ་སྐྱིད་དབང་མོ་དང་གནམ་ཕྱུག་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

མེ་ཏོག་རྫོང་གིས་དགུན་ཁར་འབྲས་ཞིང་དུ་སྔོ་ཚལ་་་
བཏབ་པ་དང་ཆབས་ཅིགཔད་ཁ་དང་སྤྲིན་སྨུག་སོགས་་་་
བཏབ་ནས་ཞིང་སྡེའི་ཡུལ་ལྗོངས་བཏོད་པས།ཞིང་་་་་་་་་་་
འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་མང་དུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད།
མེ་ཏོག་གི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་དབུལ་སྒྲོལ་ཕྱུག་འགྱུར་
གྱི་འབྱོར་འབྲིང་ལམ་དུ་སྐྱོད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།

བེད་མེད་ཞིང་ཁར་དབུལ་སྒྲོལ་ཕྱུག་འགྱུར་གྱི་མེ་ཏོག་བཞད།
—— ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་གྲོག་རོང་ཆེ་མོར་སྔོ་ཚལ་སྣ་ཚོགས་དང་པད་ཁ་བཏབ་པའི་སྐོར་བཀོད་པ།

པ་སྣམ་གྱི་ཀྭ་རིགས་དང་ཤིང་

འབྲས་ལ་ཐོན་ལེཌ་བྱུང་བ།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།གཞིས་རྩེ་གྲོང་་
ཁྱེར་པ་སྣམ་རྫོང་གིས་ཞིང་ལས་ཚན་རྩལ་་་་
དཔེ་སྟོན་གླིང་ལྟེ་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་་་་་་་་་་་
འཁོར་ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་ཤིང་འབྲས་་་་་
དང་སྔོ་ཚལ་འདེབས་འཛུཌ་ཁུལ་འདེགས་་
སྐྱོར་དུ་བྱས་ཏེ།ཀྭ་རིགས་དང་སྔོ་ཚལ་་་་་་་་
རིགས་ཀྱི་འདེབས་འཛུགས་གཞི་ཁྱོན་ཅན་་
དང་། ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་ཕྱོཌ་སུ་འཕེལ་རྒྱས་་་
འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།འདི་ནི་
ཉེ་ཆར་ས་གནས་དེ་གའི་ཞིང་འབྲོག་པས་་་་
པ་སྣམ་རྫོང་གི་ལོ་ཕྱུག་ཐང་ཆེན་དུ་ཤིས་ཀྭ་་
ཡི་བྲོ་བ་མྱོང་བཞིན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་འཕྱོངས་རྒྱས་ནས་གློག་་་་་་་
འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།འདི་ལོ་ནས་བཟུང་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་་་
གི་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་འཛུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་ཐད
“འབྱོར་ཕྱུག་སྟོབས་ལྡན་དང་ཞི་མཐུན་མཛེས་ལྡན”གྱི་་་་་་་་་་་་་་
འཕྱོངས་རྒྱས་གསར་པ་བསྐྲུན་པའི་བརྗིད་ཆེའི་དམིགས་ཚད་ལ་
དམ་པོར་དམིགས་པ་དང་།“གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་
བྱེད་པར་ཚད་ལྡན་ལ་དམ་འཛིན་བྱེད་པ་དང་།སྡེ་ཁུལ་གྱི་ཏང་
འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པར་རྒྱ་སྐྱེད་ལ་དམ་འཛིན་བྱེད་པ།སྤྱི་་་་་་་་་་་
དབང་མིན་པའི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པར་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་་་་་
དམ་འཛིན་བྱེད་པ།ཏང་ཡོན་དཔུང་ཁག་གི་འཐབ་ཕྱོགས་་་་་་་་
དང་པོར་དམ་འཛིན་བྱེད་པ”བཅས་ཀྱི་ལས་ཀའི་བླང་བྱ་དོན་་་་
འཁྱོལ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཇུས་འགོད་བྱེད་པ་དང་།
བཀོད་སྒྲིག་ལ་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་པ།ཁྱོན་ཡོངས་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་པས།ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་་་་་་
ཐོན་ཏེ“ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་རེར་བཀྲག་མདངས་ཚེར་ས་་་་་་་་་་་་་་
རེའི”སྤུས་རྟགས་གཏོད་པའི་ལས་དོན་ལ་སླར་ཡང་སྐུལ་འདེད་་་་
བཏང་བ་རེད།
འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་གིས་ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་4ཡི་སྤྱི་དབང་་་་་་
མིན་པའི་ལམ་ལུགས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་སྐྱེད་རྣམ་པའི་ཏང་ཀྲི་པུའུ་
དང་རྫོང་གྲོང་ཁུལ་1གི་སྤྱི་དབང་མིན་པའི་ལམ་ལུགས་དཔལ་་་་་་་
འབྱོར་གྱི་ཏང་ཀྲི་པུའུ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཏང་ཀྲི་པུའི་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་ལེགས་སྒྲུབ་བྱས་ཡོད།ཏང་ཡོན་འཕེལ་་་
རྒྱས་ཀྱི་ལྷུ་ཚིགས་5དང་གོ་རིམ་25ལ་དམ་པོར་གཞིགས་ནས་་་་་་་་
ཏང་ནང་ཞུགས་པའི་འགག་སྒོ་ནན་པོ་བསྲུངས་ཡོད།
(བསྟན་འཛིན་བཟང་མོས་བསྒྱུར།པ་བསྟན་གྱིས་ཞུས)

ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་གི་གཞི་
རིམ་ཏང་འཛུཌ་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་ཕན་
འབྲས་མངོན་གསལ་ཐོན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་་་་་་་་་་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།དུས་རབས་གསར་་་་་་
པའི་ཏང་གི་མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་བྱེད་ཕྱོགས་སྲིད་
ཇུས་དང་།ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་་་་་
གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དྲུག་པ།ཀྲུང་་་
དབྱང་མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་ཚོགས་འདུའི་་་་་་་་་་་་་་
དགོངས་དོན་བཅས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་་་་
ནས་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་་་་་་

ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ས་ཁུལ་གཏོད་པའི་ལས་དོན་
ལ་སྔར་བས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད།ཉེ་ཆར།
མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱིས“མི་རིགས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྣེ་་་་་་
ཁྲིད་པ་ཞིག་བྱེད་པའི”མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་་་་་་་
ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་སྤེལ་བ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་ལ་མངའ་
རིས་ས་ཁུལ་གྱི་རྫོང་7གྱི་འཐུས་མི་རུ་ཁག་དང་་་་་་་་་

མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གསར་་
གཏོད་བྱེད་སྒོའི“སྡེ་ཚན་ཁག་བརྒྱད་ལ་སྐྱོད་་་་་་་་་་་་
པའི”སྣེ་ཁྲིད་ཚན་པའི་རུ་ཁག་14འགྲན་བསྡུར་ལ་
ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།འཁྲུག་ཆ་དོད་པའི་འགྲན་་་་་་་
བསྡུར་བྱས་པ་བརྒྱུད།མཐར་སྤུ་ཧྲེང་རྫོང་འཐུས་་་
མི་རུ་ཁག་ལ་བྱ་དགའ་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་།
“ལས་ཁུངས་ལ་བསྐྱོད་པའི”འཐུས་མི་རུ་ཁག་ས་་་་
ཁུལ་ཐད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་ལ་་
བྱ་དགའ་ཨང་གཉིས་པ་རག་པ།“དམར་སྒར་ལ་་་
བསྐྱོད་པའི”འཐུས་མི་རུ་ཁག་མངའ་རིས་ཡན་་་་་་་་
ལག་དམག་ཁུལ་ལ་བྱ་དགའ་ཨང་གསུམ་པ་རག་པ་

རེད། （ཚེ་ཁོས་བསྒྱུར།བདེ་ཚེས་ཞུས）

མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱིས།

མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་བྱས་པ།